

Свідоцтво, довідка чи витяг з Реєстру платників податку на додану вартість?

Дуже часто ми читаємо новини про внесення змін до Податкового кодексу України. От і нещодавно з'явилось Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість, затверджене наказом Міністерства доходів і зборів України «Про затвердження Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість» № 26 від 16.01.2014 року, яке набуло чинності 25.02.2014 року. Розробка цього довгоочікуваного та важливого для платників податку Положення викликана необхідністю привести чинні нормативно-правові акти у відповідність до законів України від 05.09.2013 № 441-VII, № 443-VII, від 24.10.2013 № 657-VII, які стали чинними з 01.01.2014.

Отже, спочатку розглянемо загальну інформацію стосовно прийнятих вищезазначених законів та Положення і з'ясуємо, чим же вони такі важливі для платників податків. Так, даними законами право добровільної реєстрації платником податку на додану вартість поширено також на осіб, які лише планують здійснювати господарську діяльність (до внесення даних змін платником податку добровільно могли зареєструватись лише особи, які вже здійснювали оподатковувані операції з постачання товарів/послуг). Крім того, скасовано такі документи, як свідоцтво про реєстрацію особи платником податку на додану вартість і свідоцтво про реєстрацію як суб'єкта спеціального режиму оподаткування (далі — Свідоцтво), та надано право платникам податку на додану вартість за їх запитом отримувати витяги з реєстру платників ПДВ в органах Міндоходів. Оскільки отримання витягів з реєстру не є обов'язковим для платників, то органи Міндоходів не мають підстав вимагати їх у платника.

Підтвердженням факту реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності платником податку на додану вартість є наявність інформації про таку реєстрацію на офіційному веб-сайті Міндоходів, яка оновлюється щоденно.

Якщо чинними нормативно-правовими актами передбачено пред'явлення чи надання Свідоцтва чи його завірених копій, то до внесення відповідних змін до таких нормативно-правових актів платником пред'являється витяг з реєстру платників ПДВ або Свідоцтво.

У зв'язку із цим з 1 січня 2014 року платники податку на додану вартість до внесення змін до відповідних форм документів не зазначають номер Свідоцтва у:

податковій декларації з податку на додану вартість та додатках до неї;

уточнювальному розрахунку податкових зобов'язань з податку на додану вартість у зв'язку з виправленням самостійно виявлених помилок;

реєстрі виданих та отриманих податкових накладних;

податковій накладній, яка складається при здійсненні операцій з постачання товарів/послуг;

інших документах, форми яких передбачали зазначення цього реквізиту.

Відсутність номера Свідоцтва в податковій звітності з податку на додану вартість, яка подається до органів Міндоходів після 1 січня 2014 року (незалежно від податкового періоду, за який така звітність складена), не є порушенням порядку її заповнення та не є підставою для відмови у прийнятті органом Міндоходів такої звітності в паперовому чи електронному вигляді.

Крім цього, відсутність у податкових накладних, складених після 1 січня 2014 року в паперовому чи електронному вигляді, номера Свідоцтва продавця чи покупця не є порушенням порядку їх заповнення та не є підставою для відмови в їх реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних. Також податкові накладні, складені після 1 січня 2014 року в паперовому чи електронному вигляді без зазначення номера Свідоцтва продавця чи покупця, не можуть бути виключені зі складу податкового кредиту платника податку (покупця) за умови дотримання інших вимог щодо оформлення податкових накладних.

Це стосується також інших документів, складених після 1 січня 2014 року, форми яких передбачали зазначення номера Свідоцтва.

При цьому інформуємо, що зазначення платниками податку на додану вартість (реєстрацію яких платниками податку було здійснено до 1 січня 2014 року) у податковій звітності з податку на додану вартість, податкових накладних та інших документах, складених після 1 січня 2014 року, номера Свідоцтва не є порушенням порядку їх заповнення.

Також відповідно до новоприйнятих законодавчих актів встановлено, що за запитом платника податку контролюючий орган надає безоплатно витяг з реєстру платників податку. Форма запиту про отримання витягу та витягу з реєстру платників податку затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику. Тому на вимогу Податкового кодексу України Міндоходів і розробив вищезазначене Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість. Відповідно до даного Положення реєстр — це автоматизований банк даних, створений відповідно до пункту 183.12. статті 183 розділу V Кодексу для забезпечення:

реєстрації та єдиного обліку платників ПДВ;

єдиних принципів ідентифікації платників ПДВ;

контролю за справлянням податку на додану вартість;

організації суцільного й вибіркового аналізу.

У Реєстр включаються такі види даних:

ідентифікаційні — індивідуальний податковий номер, код ЄДРПОУ, податковий номер, який надають контролюючі органи, реєстраційний номер облікової картки платника податків, а також найменування — для юридичних осіб та прізвище, ім'я, по батькові — для фізичних осіб-підприємців;

реєстраційні — дані про реєстрацію (у тому числі як суб'єкта спеціального режиму оподаткування), перереєстрацію, анулювання реєстрації платника ПДВ, виключення з реєстру суб'єктів спеціального режиму оподаткування, зміни режимів оподаткування податком на додану вартість;

класифікаційні — дані про види діяльності суб'єкта спеціального режиму оподаткування;

кількісні — дані щодо загальних сум оподатковуваних операцій та вартості поставлених товарів (послуг), які зазначаються в реєстраційних заявах;

інші дані, передбачені формами документів, установленими цим Положенням.

До Реєстру не включаються довідкові дані, які зазначаються в реєстраційній заяві, — дані про місцезнаходження (місце проживання), телефони платника ПДВ, прізвища, імена, по батькові та реєстраційні номери облікових карток платника податків, керівника і головного бухгалтера юридичної особи — платника ПДВ. Такі дані вносяться до електронної копії реєстраційної заяви та під час розгляду реєстраційної заяви звіряються з відомостями Єдиного банку даних про платників податків — юридичних осіб або Реєстру самозайнятих осіб.

У новому Положенні збережені основні процедури та строки реєстрації, перереєстрації та анулювання реєстрації платників ПДВ, що діяли до 1 січня 2014 року.

Звертаємо увагу на те, що наказом Міністерства доходів і зборів України «Про затвердження Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість» № 26 від 16.01.2014 року:

затверджено форми нових документів (запитів на отримання інформації з реєстру платників ПДВ, витягу та довідки із цього реєстру, журналу анулювання реєстрації платників податку на додану вартість);

скасовано обов'язок суб'єкта господарювання надавати до контролюючого органу разом із заявою про реєстрацію сільськогосподарського підприємства як суб'єкта спеціального режиму оподаткування (ф. № 1-РС) витяг з Єдиного державного

реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;

спрощено процедуру скасування рішення контролюючого органу про анулювання реєстрації платника ПДВ — контролюючий орган вноситиме до реєстру платників ПДВ відповідний запис про реєстрацію платника ПДВ без подання останнім реєстраційної заяви з позначкою «Перереєстрація».

Ось тут особам, які залучені до сфери державних закупівель, необхідно особливо зосередити свою увагу на нових формах, які були затверджені Міністерством доходів і зборів України і стосуються передусім замовників і учасників торгів. Це форми:

запиту про отримання витягу з реєстру платників ПДВ — форма № 1-ЗВР (додаток 11 до Положення);

витягу з реєстру платників ПДВ — форма № 2-ВР (додаток 12 до Положення);

запиту про отримання довідки з реєстру платників ПДВ — форма № 1-ЗДР (додаток 13 до Положення);

довідки з реєстру платників ПДВ — форма № 1-2ДР (додаток 14 до Положення).

Крім цього, для замовників будуть цікаві форми витягу і довідки, а для учасників — запити на їх отримання. Але як для учасників, так і для замовників буде корисною інформація щодо того, яким чином можна отримати витяг або довідку з реєстру платників податку на додану вартість та яка інформація міститься в зазначених документах. Почнемо з витягу.

Витяг з реєстру платників ПДВ

Процес отримання документа. Платник податку, який бажає отримати витяг, готує запит про отримання витягу з реєстру платників податку на додану вартість за формою № 1-ЗВР (додаток 11 до Положення) та подає особисто або уповноваживши на це особу діяти від імені платника податку, або надсилає даний запит поштою до контролюючого органу за основним місцем обліку платника податків. Усі розділи запиту повинні бути заповнені. Згідно з Положенням, у запиті платник податку зазначає критерії пошуку відомостей у Реєстрі (індивідуальний податковий номер платника податку або податковий номер платника податків), також вказується спосіб отримання витягу з Реєстру (поштою або безпосередньо в контролюючому органі). Зверніть увагу на те, що запит обов'язково має бути підписаний заявником із зазначенням дати. Форму запиту про отримання витягу з реєстру платників податку на додану вартість ви можете знайти на офіційному веб-порталі Верховної Ради України за посиланням:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0232-14/page4>

Результат вищезазначених дій. За запитом платника податку контролюючий орган надає безоплатно та безумовно протягом двох робочих днів, що настають за днем отримання такого запиту, витяг з Реєстру.

Інформація, яку містить витяг. У формі витягу з реєстру платників податку на додану вартість за формою № 2-ВР (додаток 12 до Положення) зазначаються актуальні на дату формування витягу відомості:

найменування або прізвище, ім'я та по батькові платника;

індивідуальний податковий номер платника податку;

дата податкової реєстрації;

термін дії реєстрації платника податку;

дата реєстрації суб'єктом спеціального режиму оподаткування;

перелік видів діяльності сільськогосподарського підприємства, на які поширюється дія спеціального режиму оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства;

дата внесення запису про види діяльності.

У витягу найменування (прізвище, ім'я, по батькові) та місцезнаходження (місце проживання) платника ПДВ вказуються повністю, усі поля витягу заповнюються способом комп'ютерного друку та виконуються українською мовою прописними літерами.

Витяг підписується посадовою особою контролюючого органу та скріплюється відповідною печаткою.

Особливості отримання витягу з реєстру платників податку на додану вартість.

Витяг видається (направляється) платникові ПДВ в такому порядку:

1) якщо особа обрала спосіб отримання витягу поштою, то він надсилається за місцезнаходженням (місцем проживання) платника ПДВ, указаним у запиті, з повідомленням про вручення коштом одержувача.

У контролюючому органі витяг може одержати сам платник ПДВ або Представник платника. Особа, яка отримує витяг, має пред'явити паспорт або інший документ, що посвідчує особу;

2) якщо особа обрала спосіб отримання витягу безпосередньо в контролюючому органі та протягом двох робочих днів від дня надходження до контролюючого органу запиту не отримала витяг з будь-яких причин, то контролюючий орган у другій половині останнього календарного дня строку у два робочі дні надсилає за місцезнаходженням (місцем проживання) платника ПДВ витяг поштовим відправленням з післяплатою коштом одержувача;

3) якщо контролюючий орган або пошта не може вручити платникові ПДВ витяг у зв'язку з незнаходженням посадових осіб, відмовою прийняти такий витяг, відсутністю за місцезнаходженням (місцем проживання) платника ПДВ, то працівник того структурного підрозділу, який надслав витяг, на підставі інформації структурного підрозділу, до функцій якого входить реєстрація вхідної та вихідної кореспонденції, або на підставі іншої інформації оформляє довідку, у якій вказує причину, що призвела до неможливості вручення витягу. Така довідка разом з витягом зберігається в реєстраційній частині облікової справи платника податків. У цьому разі платник ПДВ чи Представник платника може отримати витяг в контролюючому органі в будь-який час до дати анулювання реєстрації згідно із цим Положенням. При цьому контролюючий орган здійснює заходи щодо встановлення місцезнаходження (місця проживання) платника ПДВ згідно з Порядком обліку.

Довідки з реєстру платників ПДВ

Процес отримання документа. Платник податку, який бажає отримати довідку, готує запит про отримання довідки з реєстру платників податку на додану вартість за формою № 1-ЗДР (додаток 13 до Положення) та надсилає на офіційний веб-портал Міністерства доходів і зборів України. Усі розділи запиту повинні бути заповнені. Згідно з Положенням, у запиті платник податку зазначає щодо кожного контрагента — об'єкта запиту — індивідуальний податковий номер платника податку. Форму запиту про отримання довідки з реєстру платників податку на додану вартість ви можете знайти на офіційному веб-порталі Верховної Ради України за посиланням:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0232-14/page4>

Результат вищезазначених дій. Міністерство доходів і зборів України протягом п'яти робочих днів від дати надходження запиту надсилає довідку засобами телекомунікаційного зв'язку на адресу електронної пошти платника податку, з якої надійшов запит.

Інформація, яку містить довідка. За результатами перевірки наявності записів у Реєстрі в довідці з реєстру платників податку на додану вартість за формою № 2-ДР (додаток 14 до Положення) щодо кожного об'єкта запиту надаються такі відомості:

найменування або прізвище, ім'я та по батькові платника;

індивідуальний податковий номер платника податку;

дата податкової реєстрації;

термін дії реєстрації платника податку;

дата анулювання реєстрації;

причина анулювання реєстрації;

підстава для анулювання реєстрації;

дата реєстрації суб'єктом спеціального режиму оподаткування;

дата виключення з реєстру суб'єктів спеціального режиму оподаткування;

дата, з якої сільськогосподарське підприємство вважається платником зазначеного податку на загальних підставах.

Особливості отримання довідки з реєстру платників податку на додану вартість.

Довідка оформлюється працівником контролюючого органу в разі неможливості вручити платникові ПДВ витяг у зв'язку з незнаходженням посадових осіб, відмовою прийняти такий витяг, відсутністю за місцезнаходженням (місцем проживання) платника ПДВ. Довідка разом з витягом зберігається в реєстраційній частині облікової справи платника податків.

Крім вищеописаного, Положенням про реєстрацію платників податку на додану вартість спрощено реєстрацію платників ПДВ. Якщо новостворена особа хоче зареєструватися платником ПДВ, то достатньо написати заяву й подати її держреєстратору. Платником ПДВ можна зареєструватися й за допомогою електронної пошти. Також введено новий журнал — журнал обліку заяв про анулювання реєстрації платників ПДВ, до якого заноситимуться дані про розгляд заяв та анулювання реєстрації платників ПДВ. Та й саму процедуру анулювання реєстрації платника ПДВ дещо змінено. Зокрема, тепер додатковою підставою для анулювання є припинення дії договору про спільну діяльність, договору управління майном, угоди про розподіл продукції.

Замовникам необхідно зрозуміти і запам'ятати, що даними нормативно-правовими актами відмінено свідоцтво платника ПДВ. Це фактично означає, що замовник, встановлюючи вимоги до учасників, у ДКТ не може вимагати тільки свідоцтво ПДВ, не зазначаючи альтернативної вимоги щодо надання витягу або довідки з реєстру платників ПДВ.